

**Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie"**

Mauritskade 21  
2514 HD Den Haag

tel. 070 - 361 30 61



**Financieel jaarrapport 2022**

**Inhoudsopgave**

Voorwoord	Pagina	2
Hoofdbestuur en directie	Pagina	3
Hoofdbestuurssamenstelling per 31 december 2022	Pagina	5
<b>Jaarrekening</b>		
Balans per 31 december 2022	Pagina	8
Staat van baten en lasten over 2022	Pagina	9
Algemene toelichting op de balans en staat van baten en lasten (inclusief organen)	Pagina	11
Toelichting: Staat van baten en lasten over 2022	Pagina	22
VVD-Organen	Pagina	27
<b>Overige gegevens</b>		
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	Pagina	29
Statutaire bepalingen	Pagina	30
<b>Bijlagen</b>		
Staat van baten en lasten over 2022 van het Algemeen Secretariaat van de VVD	Pagina	32
Gelieerde neveninstellingen	Pagina	34

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

### **Voorwoord**

Deze jaarrekening geeft het beeld van de financiële ontwikkelingen van de VVD in 2022. In 2022 hebben we COVID-19 grotendeels achter ons gelaten; zowel het Voorjaars- als het Najaarscongres werden weer fysiek georganiseerd in resp. Sugar City (Halfweg) en de voormalige Van Nelle fabriek in Rotterdam. Dit verklaart ook een stijging van de kosten van events in 2022.

We behaalden redelijke resultaten tijdens de verkiezingen voor de Gemeenteraden. De VVD bleef de grootste partij en we blijven regeren om het land steeds liberaler te maken. De financiering van de campagne is nagenoeg volgens budget verlopen. We bleven daarnaast vooruit kijken en troffen al voorbereidingen, ook financieel gezien, voor de Provinciale Staten verkiezingen.

We blijven een prudent financieel beleid voeren om uw Vereniging op lange termijn gezond te houden én verkiezingen te kunnen blijven winnen. Zodoende kunnen we tevreden zijn met het boekjaar 2022, waarin we wederom op een verantwoorde manier met uw geld zijn omgegaan. Contributies van leden en subsidie van het ministerie geven een gezonde inkomstenbron en blijven het mogelijk maken dat we als VVD veel activiteiten organiseren, trainingen ontwikkelen én verkiezingen kunnen blijven winnen. Kostenbewust beleid blijft echter ook altijd noodzakelijk en daar wordt op het Algemeen Secretariaat goed op gestuurd.

De VVD is een actieve partij door de grote inzet van de vele penningmeesters en andere vrijwilligers. Ik wil hen allen danken voor hun enorme bijdrage aan onze mooie Vereniging. Hetzelfde geldt voor alle medewerkers op het Algemeen Secretariaat. Zonder hen zou de VVD niet kunnen draaien en ook aan hen veel dank!

En zo blijven we bouwen aan een steeds betere Vereniging in een steeds betere samenleving...

Ton van Nimwegen  
*Landelijk penningmeester*

### Hoofdbestuur en directie

Het hoofdbestuur van de VVD bestaat op 31 december 2022 uit zeven personen. Allen oefenen deze taak vrijwillig uit en ontvangen geen bezoldiging. Onkosten die voor de uitoefening van de werkzaamheden worden gemaakt, worden vergoed. Het hoofdbestuur vergaderde in 2022 elf maal.

De landelijke algemene vergadering benoemt de leden van het hoofdbestuur voor een periode van drie jaar. Daarna kan de landelijke algemene vergadering een lid van het hoofdbestuur één keer herbenoemen voor een periode van nog eens drie jaar. Het hoofdbestuur, de netwerken en de regio's zijn bevoegd kandidaten te stellen.

Het hoofdbestuur legt aan de landelijke algemene vergadering ten minste één keer per jaar verantwoording af over de realisatie van de landelijke activiteiten en de realisatie van de doelstellingen van de vereniging. Dit jaarrapport maakt daarvan onderdeel uit.

De uitvoering van taken van het hoofdbestuur ligt bij het VVD-secretariaat. Dit secretariaat staat onder leiding van Pepijn van Dijk, directeur. De directeur van het VVD-secretariaat verricht haar werkzaamheden onder de verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur.

De VVD-organen (lokale netwerken en regio's) gebruiken een eigen, op de lokale situatie toegesneden, risicobeheersings- en controlesysteem. De eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van het lokale bestuur en de lokale algemene vergadering staan daarbij voorop. De decentrale partijstructuur kan kwetsbaar zijn, maar in de praktijk van afgelopen jaren is gebleken dat financiële overschrijdingen waar geen dekking tegenover staat beperkt zijn gebleven. Voor de tot standkoming van het jaarrapport 2022 hebben 100% van de VVD-organen het eigen jaarrapport 2022 tijdig aangeboden.

### Lokale netwerken en regio's

De 151 lokale netwerken en de 11 regio's hebben allen een eigen bestuur dat door de betreffende leden is gekozen. Dikwijls geholpen door andere vrijwilligers hebben deze besturen activiteiten uitgevoerd met als doel het vinden van antwoorden op lokale vraagstukken.

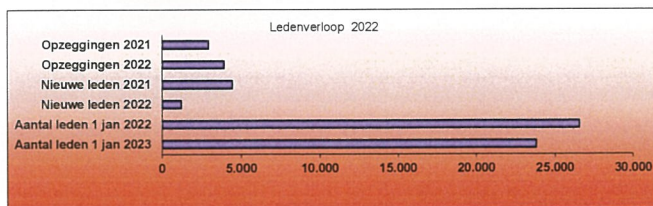
### Leden

De leden vormen de ruggengraat van de partij. Binnen de partij zijn circa 968 vrijwilligers actief in het besturen van een lokaal netwerk of regio.

Naast deze vrijwilligers zijn op peildatum 31-12-2022, 1.003 gemeenteraadsleden en 74 statenleden dagelijks actief voor de partij. Daarnaast verrichten 15 gedeputeerden, 188 wethouders en 95 burgemeesters in 211 Nederlandse gemeenten, bestuurstaken. Ook waren er op peildatum 81 personen actief in de Waterschapsbesturen.

Het ledenaantal is per saldo met 2.732 afgenomen tot 23.818 aan het begin van het nieuwe boekjaar (2023).

Aantal leden 1 jan 2023	23.818
Aantal leden 1 jan 2022	26.550
Nieuwe leden 2022	1.222
Nieuwe leden 2021	4.446
Opzeggingen 2022	3.954
Opzeggingen 2021	2.956



### Eigen vermogen / Overige reserve

Het streven van het hoofdbestuur is erop gericht om een continuïteitsreserve te vormen ter grootte van één keer de totale jaarkosten, exclusief kosten verkiezingen, van het algemeen secretariaat. Het deel van de reserve dat is opgebouwd door de VVD-organen, wordt niet in dit beleid betrokken. Reden hiervan is dat door de decentrale partijstructuur deze VVD-organen zodoende vrij zijn om over het door hen opgebouwde deel van de reserve te kunnen beschikken.

### Bestemming van het saldo van baten en lasten

Over de bestemming van het resultaat van € 333.160 kan het volgende worden gemeld: De algemene vergadering wordt voorgesteld om € 200.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve verkiezingen en € 533.160 toe te voegen aan de algemene reserve. De onttrekking van € 200.000 bestaat uit € 500.000 onttrekking ten behoeve van de gemeenteraadsverkiezingen 2022 en € 300.000 ontvangen giften van de Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen.

De ledenvergaderingen van een regio en lokaal netwerk besluiten in hun vergaderingen over de bestemming van het saldo van baten en lasten van hun regio dan wel lokaal netwerk.

### Begroting 2023 algemeen secretariaat

Tijdens de landelijke algemene vergadering van 19 november 2022 is de begroting 2023 van het algemeen secretariaat goedgekeurd door de leden.

<i>Baten</i>	
Inkomsten	€ 5.313.000
Doorbelastingen / diensten aan derden	€ 619.000
	<u>€ 5.932.000</u>

<i>Lasten (1e halfjaar)</i>	
Personeelskosten	€ 2.923.000
Bureaunkosten	€ 934.000
Huisvestingskosten	€ 234.000
Bestuurskosten	€ 105.000
Activiteitenkosten	€ 1.569.000
	<u>€ 5.765.000</u>

Saldo	€ 167.000
-------	-----------

### Vooruitblik 2023

In 2022 waren de gemeenteraadsverkiezingen; begin 2023 die voor de Provinciale Staten en Waterschappen. De verkiezingsuitslag is, ondanks de enorme inspanningen van ons allemaal, natuurlijk enigszins teleurstellend. Dit betekent dat er werk aan de winkel is!

Temeer omdat de wereld om ons heen flink in beweging is: De agressie-oorlog aan Europa's Oostflank gaat onverminderd door, veel landen gaan door een economisch dal en het vertrouwen in de politiek heeft ook betere tijden gekend. We staan voor grote maatschappelijke opgaven: Van klimaat tot energie; van veiligheid tot sociale cohesie.

Bij de VVD blijven we niet stilzitten; we willen voorop lopen bij deze transitie. De Vereniging vormt daarvoor de basis. De investeringen in onder andere de digitale infrastructuur zullen hun vruchten gaan afwerpen; we zijn aan de slag gegaan met ledenwerving en kijken kritisch naar ons contributiemodel en onze financiering.

We bouwen een bruisende VVD waar politiek talent wordt geholpen deze potentie te vervullen!

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

Den Haag, 22 mei 2023  
Hoofdbestuur,

Partijvoorzitter  
De heer E.J.M. Verzels

Algemeen secretaris  
Mevrouw B.T.L. Kortjes

Bestuurslid  
Mevrouw M. van Leeuwen

Bestuurslid  
De heer L. W. Salemink

Landelijk penningmeester  
De heer A. van Nimwegen

Vice voorzitter  
De heer O. Hoes

Bestuurslid  
De heer R. de Heer

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

#### Hoofdbestuursamenstelling per 31 december 2022

##### Partijvoorzitter

De heer E.J.M. Wetzels  
Tijdstip van eerste benoeming 7-10-2022  
De lopende termijn van benoeming 1e periode  
Geboortedatum 12-8-1959  
Beroep Ondernemer  
Functie Partijvoorzitter Vereniging VVD, Den Haag

##### Vice partijvoorzitter

De heer U. Hoës  
Tijdstip van eerste benoeming 29-5-2020  
De lopende termijn van benoeming 1e periode  
Geboortedatum 5-6-1961  
Beroep Waarnemend burgemeester Roermond  
Functie Vice partijvoorzitter Vereniging VVD, Den Haag

##### Algemeen secretaris

Mevrouw B.I.L. Kortès  
Tijdstip van eerste benoeming 29-5-2020  
De lopende termijn van benoeming 1e periode  
Geboortedatum 6-3-1968  
Beroep Zelfstandige bij Kortom Kortès  
Functie Algemeen secretaris Vereniging VVD, Den Haag

##### Landelijk penningmeester

De heer A. van Nimwegen  
Tijdstip van eerste benoeming 25-11-2017  
De lopende termijn van benoeming 2e periode  
Geboortedatum 7-1-1969  
Beroep Directeur Operations Rabobank  
Functie Landelijk penningmeester Vereniging VVD, Den Haag

##### Bestuurslid

Mevrouw M. van Leeuwen  
Tijdstip van eerste benoeming 29-5-2020  
De lopende termijn van benoeming 1e periode  
Geboortedatum 7-8-1973  
Beroep Tekstschrijver MarjolijnBvL  
Functie Hoofdbestuurslid opleiding en talentmanagement Vereniging VVD, Den Haag

##### Bestuurslid

De heer K. de Heer  
Tijdstip van eerste benoeming 15-6-2019  
De lopende termijn van benoeming 2e periode  
Geboortedatum 7-4-1971  
Beroep Ondernemer  
Functie Hoofdbestuurslid leden- en fondsenwerving Vereniging VVD, Den Haag

##### Bestuurslid

De heer L.W. Salemink  
Tijdstip van eerste benoeming 26-5-2018  
De lopende termijn van benoeming 2e periode  
Geboortedatum 22-3-1984  
Beroep Head department Smart Mobility Ministerie Infrastructuur en Milieu, Den Haag  
Functie Hoofdbestuurslid communicatie en campagne Vereniging VVD, Den Haag

##### Directie per 31 december 2022

De heer D.P. van Dijk  
Geboortedatum 8-9-1979  
Functie Directeur

## **Jaarrapport VVD 2022**



**Balans per 31 december 2022**

(voor bestemming saldo baten en lasten)

	Toelichting paragraaf	31 december 2022		31 december 2021
(in euro's)				
<b>Activa</b>				
<b>Vaste activa</b>				
Immateriële vaste activa	1	431.954		165.160
Materiële vaste activa	2	<u>308.949</u>		<u>139.453</u>
			740.903	304.613
<b>Vlottende activa</b>				
Financiering Politieke Partijen	3	956.503		866.168
Vorderingen en overlopende activa	4	993.424		829.858
Liquide middelen	5	<u>6.497.073</u>		<u>8.100.284</u>
			8.446.999	9.796.310
			<b><u>9.187.902</u></b>	<b><u>10.100.923</u></b>
<b>Passiva</b>				
<b>Verenigingsvermogen</b>				
Bestemmingsreserves	6	4.904.100		4.333.749
Overige reserve		4.393.375		3.999.028
Onverdeeld resultaat		<u>-1.165.749</u>		<u>964.698</u>
			8.131.726	9.297.475
<b>Kortlopende schulden</b>				
Crediteuren	7	436.772		193.533
Belastingen en premies sociale verzekeringen		70		32
Overige schulden en overlopende passiva		<u>619.335</u>		<u>609.883</u>
			1.056.177	803.448
			<b><u>9.187.902</u></b>	<b><u>10.100.923</u></b>

**Staat van baten en lasten over 2022**

	Toelichting paragraaf	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
(in euro's)				
<b>Baten</b>				
Contributies	8	1.485.000	2.240.316	2.277.923
Overige baten	9	100.000	1.878.678	2.827.849
Financiering Politieke Partijen	10	3.764.000	3.996.601	3.759.403
Door VVD berekende kosten aan:				
- VVD-Bestuurdersvereniging		149.000	167.139	149.000
- Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek	11	288.000	338.054	231.717
- Haya van Somerenstichting	12	170.000	165.983	100.875
Deelnemersbijdragen				
- cursisten	26	0	55.440	19.100
<b>Totaal baten</b>		<b>5.956.000</b>	<b>8.842.210</b>	<b>9.365.867</b>

**Staat van baten en lasten over 2022**

	Toelichting paragraaf	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
(in euro's)				
<b>Lasten</b>				
Personeelslasten	13	2.836.000	2.713.239	2.229.606
Bureaustkosten	14	855.300	1.223.302	771.637
Huisvestingskosten	15	194.400	226.298	232.854
Ledenadministratie	16	0	12.483	11.303
Algemene ledenvergaderingen	17	460.000	513.433	338.382
Bestuurskosten	18	98.000	226.631	98.687
Diverse commissies		6.500	25.535	111
Netwerken	19	35.000	10.523	8.689
Ledenraadplegingen	20	8.000	17.032	0
Vernieuwingsagenda	21	100.000	515	95.212
Permanente campagne		507.500	442.257	428.086
Verkiezingscampagne	22	948.000	3.790.634	3.316.968
Media	23	125.000	234.949	212.478
Verenigingsmagazine Liber / communicatiekosten		77.000	95.902	44.880
Kiezersbinding	24	40.000	44.194	327.024
Kostprijs informatie-en promotiemateriaal	25	0	28.210	23.442
Internationale samenwerking	26	34.500	42.796	34.579
Opleiding en training	27	120.500	194.737	97.098
Talentscouting		105.000	20.489	15.796
Overige baten / lasten	28	0	144.799	114.336
Totaal lasten		6.550.700	10.007.960	8.401.168
Saldo van baten en lasten		-594.700	-1.165.749	964.699

De begroting betreft slechts de gegevens van het Algemeen Secretariaat aangezien niet alle organen een begroting opstellen; de cijfers zijn dus in een aantal gevallen niet vergelijkbaar.

## **Algemene toelichting op de balans en staat van baten en lasten (inclusief organen)**

### **Algemeen**

De Vereniging met KvK-nummer 40409353 gevestigd te Den Haag aan de Mauritskade 21, is per 24 januari 1948 bij notariële akte opgericht. De statuten en het huishoudelijk reglement zijn voor het laatst gewijzigd op 28 november 2015.

De VVD stelt zich ten doel de toepassing van de liberale beginselen te bevorderen. De VVD streeft dit doel na door gebruik te maken van alle wettige middelen die aan het doel bevorderlijk zijn, in het bijzonder door:

- a. het verder ontwikkelen, verdiepen en verbreiden van de liberale beginselen en het vergroten van de invloed op de nationale en internationale politiek;
- b. het bevorderen van de verkiezing van leden van de VVD in de vertegenwoordigende lichamen.

### **Structuur VVD**

Artikel 4 van de statuten bepaalt dat de VVD één rechtspersoon is. Binnen de VVD bestaat een decentrale partijstructuur waarbij per 31 december 2022, 152 lokale netwerken en 11 regio's maximale (financiële) zelfstandigheid behouden bij de vaststelling van hun prioriteiten. Periodiek verantwoorden deze 163 VVD-organen zich daarvoor bij de ledenvergadering van de respectievelijke VVD-organen. Ook loopt er een verantwoordingslijn van deze 163 VVD-organen naar het hoofdbestuur, omdat de financiële en juridische eindverantwoordelijkheid ligt bij het hoofdbestuur. Deze cijfers zijn geïntegreerd gepresenteerd in deze jaarrekening.

Alle VVD-organen zijn conform het huishoudelijk reglement verplicht om een (model) financieel verslag op te maken en op te sturen aan het VVD-secretariaat. Indien het VVD-secretariaat dit (model) financieelverslag niet of niet tijdig ontvangt, dan is een financiële sanctie van toepassing op het betreffende orgaan. De financiële gegevens van 163 VVD-organen zijn in dit jaarrapport verwerkt als één geheel.

### **Groepsverhoudingen**

De VVD maakt onderdeel uit van een groep, waarbij zij zelf aan het hoofd staat van de groep. Het hoofdbestuur van de VVD vormt tevens het bestuur van de Haya van Somerenstichting. De voorzitter, secretaris en penningmeester van de VVD vormen het bestuur van de stichting Ivo Opstelten Foundation.

### **Verslaggevingsperiode**

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

### **Toegepaste standaarden**

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 kleine Organisaties-zonder-winststreven. Deze richtlijn maakt deel uit van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen en moet in samenhang met deze Richtlijnen gelezen worden. De overige hoofdstukken in deze bundel zijn toegepast, tenzij in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 kleine Organisaties-zonder-winststreven afwijkende specifieke voorschriften worden gegeven. De VVD kwalificeert zich als een kleine rechtspersoon.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

### **Toepassing van artikel 407 Boek 2 BW**

De vereniging maakt gebruik van de vrijstelling uit artikel 407 lid 2 Boek 2 BW. Als gevolg hiervan is geen geconsolideerde jaarrekening opgesteld.

### **Continuïteit**

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

## **Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling**

### **Algemeen**

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de vereniging zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de vereniging.

### **Gebruik van schattingen**

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het hoofdbestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De schattingen hebben betrekking op de inbaarheid van vorderingen en voor 2022 de schatting met betrekking tot de cijfers van de VVD-organen die niet tijdig hun cijfers hebben ingeleverd. In 2022 waren er géén netwerken die hun cijfers niet hebben aangeleverd.

### **Financiële instrumenten**

Onder financiële instrumenten worden vorderingen, effecten en kortlopende schulden verstaan. Voor de grondslagen van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De vereniging maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

#### **Immateriële vaste activa**

De immateriële vaste activa betreffen aanschaffingen van (standaard) software modules en worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingsprijs, zoals gespecificeerd in de toelichting op de balans.

#### **Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

#### **Bijzondere waardeverminderingen**

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroomgenererende eenheid geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

#### **Vorderingen en overlopende activa**

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

#### **Liquide middelen**

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt dit toegelicht.

#### **Bestemmingsreserves**

Bestemmingsreserves inclusief onttrekkingen en toevoegingen worden door het bestuur bepaald en mutaties verlopen via bestemming van het saldo van baten en lasten. De bestemmingsreserve van het algemeen secretariaat heeft alleen betrekking op toekomstige verkiezingen. De bestemmingsreserves van de VVD-organen worden naar lokaal inzicht gevormd en kennen meerdere doeleinden.

#### **Kortlopende schulden**

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

#### **Baten**

Contributie opbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten. Zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de vereniging zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden zal een bate worden verantwoord. Subsidies ter compensatie van door de vereniging gemaakte kosten worden systematisch als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Giften worden verantwoord in de periode waarin de gift wordt ontvangen. Opbrengsten uit dienstverlening worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het saldo van baten en lasten van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de baten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. Overige baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

#### **Lasten**

Lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

#### **Personeelsbeloningen / pensioenen**

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen.

De pensioenregeling van de VVD is met ingang van 2011 omgezet van een eindloonregeling naar een beschikbare premie regeling. De VVD heeft een pensioencontract afgesloten met een verzekeraar. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de verzekeraar verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de verzekeraar en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met de verzekeraar, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

#### **Leasing**

De vereniging kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. De vereniging heeft operationele leasecontracten afgesloten.

#### **Operationele leases**

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

**Belastingen**

De VVD is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting.

**Doorberekende kosten**

De doorberekening van kosten aan gelieerde organisaties vindt plaats op basis van de uitgangspunten, zoals geformuleerd in het rapport "Inzake de doorberekening van de kosten aan de stichtingen en instellingen gelieerd aan de VVD". Op basis van dit rapport is een doorbelastingsmodel opgesteld door de VVD dat in het verleden is besproken met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het Ministerie heeft geen voorbehoud bij het doorbelastingsmodel gemaakt.

**Bepaling reële waarde**

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.



**Toelichting: Balans per 31 december 2022**

**Vaste activa**

**Algemeen**

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- software	20%-25%
- kantoorinventaris	20%
- kantoorinventaris (inrichting Mauritskade)	10%
- automatiseringsapparatuur	20%

De restwaarde van de activa is gesteld op nihil.

**1. Immateriële vaste activa**

	2022	2021
(in euro's)		
<b>Ledenadministratie, migratie en website</b>		
Aanschafwaarde per 1 januari	362.705	362.705
<b>Bij:</b> Investerings		
- Software	542.597	0
<b>Af:</b> Desinvesterings		
- Software	0	0
<b>Af:</b> Bijzondere waardeverminderingen	183.000	0
<b>Aanschafwaarde per 31 december</b>	<b>722.302</b>	<b>362.705</b>
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	197.545	106.869
<b>Bij:</b> Afschrijvingen ten laste van het boekjaar	92.803	90.676
<b>Af:</b> Afschrijving desinvesteringen	0	0
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	<b>290.348</b>	<b>197.545</b>
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>431.954</b>	<b>165.160</b>

De bijzondere waardevermindering van € 183.000 is het gevolg van ondermaats projectmanagement van onze implementatiepartner.

Door een slechte voorbereiding en een continu schuivende planning waarbij de scope steeds weer naar beneden werd bijgesteld, is er onvoldoende geïmplementeerd om nog vertrouwen te hebben in een verdere samenwerking. Inmiddels is het project opgepakt door een andere partij.

We zijn momenteel bezig met de juridische en financiële afhandeling.

## 2. Materiële vaste activa

	2022	2021
(in euro's)		
De materiële vaste activa behoren allen tot de categorie 'andere vaste bedrijfsmiddelen' bestaande uit inrichting, inventaris, vervoersmiddelen en automatiseringsapparatuur.		
<b>Inventaris, vervoersmiddelen en automatiseringsapparatuur</b>		
Aanschafwaarde per 1 januari	375.535	332.341
<b>Bij: Investerings</b>		
- Inventaris	228.547	0
- Hardware	22.884	43.194
<b>Af: Desinvesteringen</b>		
- Inventaris	0	0
- Hardware	0	0
- Vervoersmiddelen	5.500	0
<b>Aanschafwaarde per 31 december</b>	<b>621.466</b>	<b>375.535</b>
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	236.082	196.982
<b>Bij: Afschrijvingen ten laste van het boekjaar</b>	81.935	39.100
<b>Af: Afschrijving desinvesteringen</b>	5.500	0
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	<b>312.517</b>	<b>236.082</b>
<b>Boekwaarde per 31 december</b>	<b>308.949</b>	<b>139.453</b>

De investeringen hebben betrekking op de studio VVD, WiFi en nieuwe kantoorinrichting en -inventaris.

## 3. Financiering Politieke Partijen

	2022	2021
(in euro's)		
Per 1 januari nog te ontvangen totaal	866.168	811.744
Nog te ontvangen subsidie voorgaand jaar	22.013	17.869
Subsidie maximum	3.974.589	3.741.534
Te ontvangen subsidie	4.862.770	4.571.147
Ontvangen subsidie lopend jaar	-3.018.086	-2.875.366
Afrekening subsidie voorgaand jaar	-888.181	-829.613
<b>Saldo per 31 december</b>	<b>956.503</b>	<b>866.168</b>

De vordering met betrekking tot de Financiering Politieke Partijen heeft ultimo 2022 een looptijd van korter dan een jaar.

#### 4. Vorderingen en overlopende activa

	2022	2021
(in euro's)		
Contributie debiteuren	5.604	11.218
Debiteuren verbonden partijen	449.231	468.328
Overige debiteuren	228.679	214.747
Waarborgsommen	7.590	7.590
Overlopende activa	243.673	86.037
Overlopende activa organen	58.647	41.937
<b>Saldo per 31 december</b>	<b>993.424</b>	<b>829.858</b>

De vorderingen en overlopende activa bevatten geen vorderingen met een looptijd langer dan 1 jaar.

#### 5. Liquide middelen

	2022	2021
(in euro's)		
ABN AMRO rendement beheer	1.015.933	1.015.933
ABN AMRO hoofdrekening	563.760	390.300
ABN AMRO topdeposito	817.266	817.266
ING contributie	0	69.043
Overige banken / liquide middelen	1.090.388	1.269.015
Liquide middelen organen	3.009.726	4.538.727
<b>Saldo per 31 december</b>	<b>6.497.073</b>	<b>8.100.284</b>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking met uitzondering van € 38.115,- waarvoor in juni 2015 een bankgarantie aan de eigenaar A. J. P. Krulder is afgegeven ter zake van het door de vereniging VVD gehuurde kantoorpand.

Het hoofdbestuur heeft niet de directe controle over de bij de VVD-organen aanwezige lokale financiële middelen. Deze VVD-organen gebruiken hiervoor een eigen, toegesneden, risicobeheersings- en controlesysteem.

## 6. Eigen vermogen

	Bestemmings- reserve	Algemene reserve	Onverdeeld resultaat	Totaal
(in euro's)				
Stand per 1 januari 2022	2.381.156	2.013.822	394.347	4.789.325
Stand per 1 januari 2022 organen	1.952.593	1.985.206	570.351	4.508.150
<b>Totaal per 1 januari 2022</b>	<b>4.333.749</b>	<b>3.999.028</b>	<b>964.698</b>	<b>9.297.475</b>
Mutaties boekjaar 2022	0	0	-394.347	-394.347
Mutaties boekjaar 2022 organen	0	0	-570.351	-570.351
Resultaat boekjaar	0	0	333.160	333.160
Resultaat boekjaar organen	0	0	-1.498.909	-1.498.909
Resultaatbestemming 2022	0	394.347	0	394.347
Resultaatbestemming 2022 organen	570.351	0	0	570.351
Stand 31 december 2022	2.381.156	2.408.169	333.160	5.122.485
Stand 31 december 2022 organen	2.522.944	1.985.206	-1.498.909	3.009.241
<b>Totaal per 31 december 2022</b>	<b>4.904.100</b>	<b>4.393.375</b>	<b>-1.165.749</b>	<b>8.131.726</b>

### Bestemming van saldo van baten en lasten:

Om te voldoen aan onze eigen doelstelling ten aanzien van de omvang van de algemene reserve wordt hier structureel voor gespaard.

Over de bestemming van het resultaat van € 333.160 kan het volgende worden gemeld:

Voor de GR verkiezingen 2022 heeft het Hoofdbestuur € 500.000 ter beschikking gesteld voor de (landelijke) campagne. Dit bedrag wordt bij de resultaatsbestemming pas onttrokken aan de bestemmingsreserve. Daarnaast is € 300.000 ontvangen van de Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen welk bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

De algemene vergadering wordt dus voorgesteld om per saldo € 200.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve verkiezingen en € 533.160 toe te voegen aan de algemene reserve.

De ledenvergaderingen van de regio's en lokale netwerken besluiten in hun vergaderingen over de bestemming van het saldo van baten en lasten van hun regio dan wel lokaal netwerk. Het saldo van baten en lasten van de regio's en lokale netwerken tezamen bedraagt € 1.498.909 negatief. Dit saldo wordt verklaard door de uitgaven ten aanzien van de gemeenteraadsverkiezingen 2022.

## 7. Kortlopende schulden

	2022	2021
(in euro's)		
Crediteuren	436.772	193.533
Schulden aan gelieerde partijen	351.606	238.331
Belastingen en premies sociale verzekeringen	70	32
Af te dragen contributies	0	7.665
Reservering vakantiedagen	59.125	59.836
Reservering vakantiegeld	70.983	52.956
Nog te betalen accountantskosten	31.460	0
Overlopende passiva	35.788	178.581
Overlopende passiva organen	70.373	72.513
<b>Saldo per 31 december</b>	<b>1.056.177</b>	<b>803.447</b>

Onder de kortlopende schulden zijn geen bedragen opgenomen met een looptijd langer dan 1 jaar.

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

## **Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**

### **Financiering Politieke Partijen**

Teveel betaalde subsidiebedragen kunnen door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van de Vereniging VVD worden teruggevorderd. Dit geldt tevens voor het politiek wetenschappelijk instituut, de Prof. mr. B.M. Teldersstichting, de politieke jongerenorganisatie JOVD en de Haya van Somerenstichting voor buitenlandse activiteiten. De geormerkte subsidiebedragen voor deze organisaties worden toegekend en uitbetaald aan de Vereniging VVD waarop de Vereniging VVD deze subsidies doorbetaalt aan de desbetreffende organisaties. Voor zover de Minister de subsidie voor deze organisaties voor een lager bedrag vaststelt, worden teveel betaalde subsidies aan deze organisaties door de Vereniging VVD teruggevorderd. De definitieve vaststelling van de subsidie heeft tot en met 2021 plaatsgevonden. De definitieve vaststelling van de subsidie 2022 vindt in 2023 plaats. De Prof. mr. B.M. Teldersstichting en de JOVD opereren verder helemaal zelfstandig.

### **Haya van Somerenstichting**

De Vereniging VVD heeft zich garant gesteld voor de exploitatiekosten van de Haya van Somerenstichting. Volgens de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken uitgevaardigde subsidievoorschriften wordt de subsidie voor de Haya van Somerenstichting definitief vastgesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken, na daartoe verkregen advies van de accountantsdienst van het Ministerie. De Minister heeft de subsidie vastgesteld tot en met 2021.

### **Huisvesting**

Met de verhuurder van het kantoorpand aan de Mauritskade 21-23 te Den Haag is een huurperiode van 10 jaar overeengekomen ingaande op 1 januari 2023. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt tot 31 december 2032, € 1.753.119. De verplichting is voor een bedrag van € 175.302 kortlopend en voor € 1.577.817 langlopend.

### **Bankgarantie**

Door de ABN AMRO bank is op verzoek van de Vereniging VVD in juni 2015 een bankgarantie van € 38.115 aan A. J. P. Krulder ter zake van het door de Vereniging VVD gehuurde kantoorpand afgegeven.

### **Gebeurtenissen na balansdatum**

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

## **Financiële instrumenten**

### **Algemeen**

De VVD maakt in de uitoefening van haar activiteiten gebruik van financiële instrumenten die de vereniging blootstelt aan krediet-en liquiditeitsrisico. De VVD maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

### **Kredietrisico**

De debiteurenpositie van de VVD bestaat grotendeels uit een vordering op het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties voortvloeiende uit de Wet Financiering Politieke Partijen. Het resterende deel heeft betrekking op diensten die geleverd zijn aan neveninstellingen van de VVD. De VVD schat haar kredietrisico zeer laag in.

### **Liquiditeitsrisico**

De VVD bewaakt de liquiditeitspositie door middel van periodieke controles. Het bestuur ziet erop toe dat voor de organisatie steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.

### **Renterisico**

De VVD loopt zeer beperkt renterisico aangezien de organisatie niet is gefinancierd met rentedragende leningen.

### **Reële waarde**

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder liquide middelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

**Toelichting: Staat van baten en lasten over 2022**

**Baten**

**8. Contributies**

	2022	2021
(in euro's)		
Contributie opbrengst VVD	2.240.316	2.277.923
	<u>2.240.316</u>	<u>2.277.923</u>

Indien men lid wordt van de VVD betaalt men het eerste jaar een gereduceerd tarief. De daling van het aantal leden in 2022 laat nog geen substantiële daling van de contributie omzet in 2022 zien.

**9. Overige baten**

	2022	2021
(in euro's)		
Giften financiële actie onder VVD-leden	108.697	236.019
Stichting Godefridus van Heesfonds	20.000	25.000
Bestuurdersvereniging van de VVD	70.000	20.000
Stichting Ivo Opstelten Foundation	0	200.000
Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen	300.000	900.000
Stichting het Thorbeckefonds	0	700.000
Rente	0	0
Diverse baten	63.681	28.504
Diverse baten organen	1.316.299	718.326
	<u>1.878.678</u>	<u>2.827.849</u>

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

**10. Financiering Politieke Partijen**

	2022	2021
(in euro's)		
Basissubsidie per jaar x index (4,24%)	336.643	322.924
Subsidie per kamerzetel € 90.256 x 34 x index (4,24%)	3.380.562	
Subsidie per lid € 9,30 x 26.550 leden x index (4,24%)	<u>257.384</u>	
	3.637.946	3.418.610
Hogere / lagere afrekening subsidie voorgaande jaren	22.012	17.869
	<u><b>3.996.601</b></u>	<u><b>3.759.403</b></u>

De subsidie in de staat van baten en lasten is inclusief afrekening voorgaande jaren.  
De subsidiebedragen inzake de Wet Financiering Politieke Partijen zijn verhoogd met het gemiddelde inflatiepercentage over 2022.  
De verhoging van de subsidiebedragen is op grond van artikel 8.5 van de Wet Financiering Politieke Partijen.

De VVD ontvangt van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de subsidie Politieke Partijen voor vormings- en scholingsactiviteiten in binnen- en buitenland, voor informatievoorziening aan leden en aan niet-leden, voor het werven van leden, voor het betrekken van niet-leden bij subsidiabele activiteiten van de politieke partij, voor werving, selectie en begeleiding van politieke ambt dragers, voor het onderhouden van contacten met zusterpartijen buiten Nederland en activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes. Daarnaast is een deel van de subsidie bestemd voor politiek-wetenschappelijke activiteiten en activiteiten ter bevordering van politieke participatie door jongeren. Voor een gedeelte van de subsidie fungeert de VVD als intermediair. Dit gedeelte van de subsidie wordt afgedragen aan het wetenschappelijk instituut van de VVD, de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting en de jongerenorganisatie van de VVD, de JOVD. De Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties stelt de subsidie vast na daartoe verkregen advies van de accountantsdienst van het Ministerie.

**11. Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek**

De Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek neemt diensten af van het landelijk bureau van de VVD en vergoeden deze diensten tegen de werkelijk gemaakte kosten.

**12. Haya van Somerenstichting**

De doorberekening van kosten aan de Haya van Somerenstichting vindt plaats op basis van de uitgangspunten, zoals geformuleerd in het model "Inzake de doorberekening van de kosten aan de stichtingen en instellingen geleerd aan de VVD". Op basis van dit model is een doorbelastingsmodel opgesteld door de VVD dat in het verleden is besproken met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het doorbelastingsmodel maakt de activiteiten van de medewerkers van de VVD inzichtelijk. Op basis van de verdeling van activiteiten worden kosten doorbelast aan de Haya van Somerenstichting.



**Lasten**

**13. Personeelslasten**

	Begroting	2022	2021
(in euro's)			
Salarissen	1.896.000	1.840.545	1.536.277
Sociale lasten	309.000	311.197	257.511
Pensioenlasten	139.000	142.520	123.508
Opleidingskosten	30.000	31.209	8.570
Personeelsverzekeringen	32.000	31.046	29.106
Reiskostenvergoeding	60.000	41.673	12.670
Uitzendkrachten	270.000	233.852	196.756
Overige personeelskosten	100.000	81.196	65.208
	<b>2.836.000</b>	<b>2.713.239</b>	<b>2.229.606</b>

Het gemiddeld aantal fte, exclusief stagiaires, over 2022 bedroeg 29 (2021: 26). Inclusief stagiaires bedroeg het gemiddeld aantal fte in 2022 32 (2021: 29).

Over de werkzaamheden van het personeel kan het volgende worden opgemerkt: Naast de werkzaamheden van de directeur vervulden 19 fte direct aan het primaire proces gerelateerde werkzaamheden. De overige 9 fte vervulden voornamelijk ondersteunende diensten.

De kosten gemaakt voor de inhuur van derden in 2022 hebben met name betrekking op externe inhuur op het gebied van project- en eventmanagement. Daarnaast is de reguliere doorbelasting met de Stichting Politiek Wetenschappelijk Onderzoek hierin opgenomen.

**14. Bureaunkosten**

	Begroting	2022	2021
(in euro's)			
Software en randapparatuur	181.000	207.538	37.941
Netwerkbeheer	120.000	120.597	153.893
Afschrijvingskosten software	142.000	92.803	90.676
Waardevermindering activa	0	183.000	0
Afschrijvingskosten hardware	16.000	16.421	0
Afschrijvingskosten kantoorinventaris	64.000	64.827	37.725
Afschrijvingskosten vervoermiddelen	1.300	687	1.375
Kantoorbenodigheden	15.000	14.862	10.146
Archief	3.000	29.640	1.124
Accountant	55.000	108.719	76.432
Administratieve ondersteuning	12.000	11.979	8.785
Abonnementen	5.000	3.026	1.548
Juridisch advies	20.000	21.148	16.671
Autokosten	12.000	9.462	11.551
Bankkosten	98.000	72.300	71.053
Porti	35.000	26.348	23.739
Telefoon	50.000	27.556	37.200
DSL verbinding	16.000	11.835	14.127
Kopieermachines	10.000	7.245	7.524
Diverse bureaunkosten organen	0	193.309	170.128
	<b>855.300</b>	<b>1.223.302</b>	<b>771.637</b>

De stijging van de software en randapparatuur wordt veroorzaakt door de overgang naar een nieuw geautomatiseerd systeem waardoor er tijdelijk dubbele kosten in rekening zijn gebracht.

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

#### **15. Huisvesting**

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Huurlasten	92.000	103.233	126.902
Servicekosten	29.000	40.212	27.241
Schoonmaakkosten	30.000	35.111	27.482
Diverse kosten gebouw	40.000	34.868	47.995
Verzekeringen	0	9.540	0
Belastingen	3.400	3.333	3.235
	<b>194.400</b>	<b>226.298</b>	<b>232.854</b>

#### **16. Ledenadministratie**

Het betreffen hier voornamelijk kosten gemaakt voor het innen van contributie anders dan het gestandaardiseerde proces.

#### **17. Algemene ledenvergaderingen**

In 2022 hebben twee ledenvergaderingen plaatsgevonden, beide op locatie georganiseerd.

#### **18. Bestuurskosten**

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Kosten Hoofdbestuursleden	78.000	51.482	25.008
Vergaderkosten	0	27.166	3.608
Lustrum	0	6.847	0
Advertentiekosten overleden prominenten	0	2.999	3.860
Representatiekosten	0	1.934	2.164
Bestuursaansprakelijkheidsverzekering	0	3.873	1.270
Prinsjesdagbijeenkomst	20.000	53.536	0
Bestuurskosten organen	0	78.793	62.777
	<b>98.000</b>	<b>226.631</b>	<b>98.687</b>

Het Hoofdbestuur van de VVD bestaat ultimo 2022 uit zeven personen. Allen oefenen deze taak vrijwillig uit en ontvangen geen bezoldiging. Onkosten die voor de uitoefening van de werkzaamheden worden gemaakt, worden vergoed. In 2022 heeft het hoofdbestuur veelal weer fysiek vergaderd en heeft er weer een Prinsjesdagborrel plaatsgevonden.

#### **19. Netwerken**

De thematische netwerken zijn zoals verwacht steeds meer (digitale) activiteiten en bijeenkomsten gaan organiseren. De kosten hiervoor zijn lager dan voor fysieke bijeenkomsten.

#### **20. Ledenraadplegingen**

In 2022 hebben er meerdere ledenraadplegingen plaatsgevonden.

#### **21. Vernieuwingsagenda**

Dit betreft een budget voor innovatieve projecten. De werkelijke kosten zijn verdeeld over meerdere kostensoorten.

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

**22. Verkiezingscampagne**

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Tweede Kamerverkiezingen	0	0	2.718.325
Gemeenteraadsverkiezingen	948.000	3.770.665	598.643
Provinciale Staten en Waterschappen	0	19.969	0
	<b>948.000</b>	<b>3.790.634</b>	<b>3.316.968</b>

Van de totale kosten gemeenteraadsverkiezingen is € 3.016.753 uitgegeven door de lokale netwerken.

**23. (Social) Media**

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Hostingskosten	0	18.516	18.516
Onderhoud website en social media activiteiten	125.000	173.549	112.440
Diverse mediakosten organen	0	42.884	81.522
	<b>125.000</b>	<b>234.949</b>	<b>212.478</b>

Van de totale kosten sociale media is € 78.621 uitgegeven door de lokale netwerken.

**24. Kiezersbinding**

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Kiezersbinding	40.000	7.665	288.756
Kiezersbinding organen	0	36.529	38.268
	<b>40.000</b>	<b>44.194</b>	<b>327.024</b>

Er is in 2021 werk gemaakt van ledenwerving. Hierbij zijn extra kosten gemaakt.

**25. Informatiemateriaal**

De kosten van informatiemateriaal betreffen affiches, stroomateriaal en verkoopartikelen.

**26. Internationale samenwerking**

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Contributies: Liberal Internationals (LI), de European Liberal, Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE)			
Contributies	34.500	42.796	34.579
	<b>34.500</b>	<b>42.796</b>	<b>34.579</b>

**27. Opleiding en Training**

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Landelijke cursussen	120.500	85.923	43.147
Regionale en lokale cursussen		21.392	811
Landelijke activiteiten waaronder eLearning		21.359	2.213
Vergaderkosten O&T		876	616
Regionale en lokale cursussen door organen	0	65.188	50.311
	<b>120.500</b>	<b>194.737</b>	<b>97.098</b>

Regionale en lokale cursussen hebben in 2022 weer fysiek plaatsgevonden.

**28. Overige baten / lasten**

	Begroot	2022	2021
(in euro's)			
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren	0	0	-18.396
Overige kosten organen	0	144.798	132.732
	<b>0</b>	<b>144.798</b>	<b>114.336</b>

### VVD-Organen

De balans en de staat van baten en lasten van onderstaande VVD-organen zijn verwerkt in dit jaarrapport in de enkelvoudige balans en de enkelvoudige staat van baten en lasten. De financiële gegevens van onderstaande organen zijn gecontroleerd door de respectievelijke kascommissies.

<u>VVD-organen:</u>	<u>VVD-organen:</u>
1 Aalsmeer/Uithoorn	67 Katwijk
2 Achterhoek	68 Kerkrade
3 Almere	69 Kromme Rijnstreek
4 Altena	70 Lansingerland
5 Ameland	71 Leeuwarden
6 Amstelveen e.o.	72 Leiden
7 Amsterdam	73 Leiderdorp - Zoeterwoude
8 Antwerpen	74 Leidschendam-Voorburg
9 Apeldoorn-Brummen	75 Liemers - Lingewaard
10 Arnhem	76 Londen
11 Assen	77 Lopikerwaard
12 Barendrecht-Albrandswaard-Ridderkerk	78 Maas en Geul
13 Best Oirschot Veldhoven	79 Maashorst
14 Bodegraven Reeuwijk	80 Maasland
15 Bommelerwaard	81 Mark, Leij en Donge
16 Boxtel	82 Marklanden
17 Brabantse Biesbosch	83 Meierijstad
18 Brainport Regio	84 MerweDrecht
19 Breda	85 Midden-Groningen
20 Brussel	86 Molenlanden
21 BUCH	87 MSWZ
22 Buren, Neder-Betuwe, Tiel	88 New York
23 Capelle aan den IJssel	89 Nieuwegein
24 Centraal Limburg	90 Nissewaard
25 China	91 Noord Drenthe
26 Coevorden	92 Noord-Oost Friesland
27 Cranendonck	93 Noord-Oost Twente
28 Culemborg	94 Noordwest-Veluwe
29 De Bevelanden	95 Oegstgeest
30 De Bilt	96 Oost Achterhoek
31 De Fryske Wâlden	97 Oosterhout
32 De Graafschap	98 Oost-Groningen
33 De Kempen	99 Oss - Bernheze
34 De Krimpenerwaard	100 Parkstad en Omstreken
35 De Langstraat	101 Peelland
36 De Noordwijkse VVD	102 Pijnacker-Nootdorp
37 Delft	103 Purmerend
38 Den Heider - Schagen	104 Rijk van Nijmegen
39 Drenthe Centraal	105 Rijn en Veenstreek
40 Eemdelta-BBS	106 Rijn, Vecht en Venen
41 Eemland	107 Rijswijk
42 Eemsdelta	108 Roosendaal-Woensdrecht
43 Geldrop-Mierlo	109 Rotterdam
44 Genève	110 Salland
45 Goeree-Overflakke	111 Scheidebrug
46 Gouda	112 Schiedam-Vlaardingen
47 Greiden, Marren en Wad	113 Schouwen-Duiveland
48 Groningen-Haren	114 s-Gravenhage
49 Groot Waterland	115 s-Hertogenbosch en Sint Michielsgeste
50 Gulick en Overmaas	116 Staphorst
51 Haarlem Zandvoort	117 Terschelling
52 Haarlemmermeer	118 Texel
53 HAL	119 Teylingen
54 Hanzenetwerk	120 Tilburg
55 Hart van Brabant	121 Twente Centraal
56 Hart van Gelderland	122 Utrecht
57 Heemstede-Bloemendaal	123 Utrechtse Heuvelrug
58 Heeze-Leende	124 Vallei en Veluwe
59 Het Gooi	125 Vechtdal
60 Het Hogeland	126 Venlo en Omstreken
61 Hillegom-Lisse	127 Vijfheerenland
62 Hilversum	128 Voorne
63 Hoeksche Waard	129 Voorschoten
64 Hollands Kroon	130 Vught-Helvoirt-Cromvoirt
65 IJmond	131 Waadhoeke
66 IJsselvallei	

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

- |                       |                        |
|-----------------------|------------------------|
| 132 Waddinxveen       | 148 Zuidoost Drenthe   |
| 133 Walcheren         | 149 Zuidoost Friesland |
| 134 Wassenaar         | 150 Zuidoost Utrecht   |
| 135 Weert             | 151 Zuidplas           |
| 136 West-Betuwe       | 152 Drenthe            |
| 137 Westerkwartier    | 153 Flevoland          |
| 138 Westfriesland     | 154 Friesland          |
| 139 Westland          | 155 Gelderland         |
| 140 West-Twente       | 156 Groningen          |
| 141 Wijdemeren        | 157 Noord-Holland      |
| 142 Zaanstad          | 158 Overijssel         |
| 143 Zeeuws-Vlaanderen | 159 Utrecht            |
| 144 Zeist             | 160 Zeeland            |
| 145 Zoetermeer        | 161 Zuid               |
| 146 Zuiderzee         | 162 Zuid-Holland       |
| 147 Zuid-Holland West |                        |

Den Haag, 22 mei 2023  
Hoofdbestuur,



Partijvoorzitter  
De heer E.J.M. Wetzels



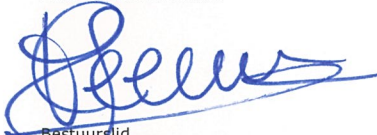
Landelijk penningmeester  
De heer A. van Nimwegen



Algemeen secretaris  
Mevrouw B.T.L. Kortés



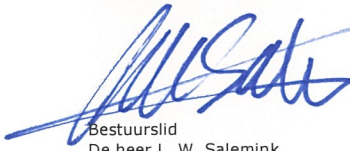
Vice voorzitter  
De heer O. Hoés



Bestuurslid  
Mevrouw M. van Leeuwen



Bestuurslid  
De heer R. de Heer



Bestuurslid  
De heer L. W. Salemink

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

**Overige gegevens**

**Controleverklaring van de onafhankelijk accountant**

De tekst wordt opgenomen na goedkeuring van de jaarrekening.  
De goedkeuring door de algemene vergadering is geagendeerd op 3 juni 2023.

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

#### **Statutaire bepalingen**

In de statuten artikel 12.2 is geregeld dat aan de landelijke ledenvergadering alle bevoegdheden toekomen die niet door de wet, deze statuten of bij huishoudelijk reglement aan andere organen zijn opgedragen.

In artikel 13.2 van de statuten is vastgelegd dat het hoofdbestuur in de jaarlijkse landelijke ledenvergadering zijn jaarverslag uitbrengt en verantwoording aflegt over zijn in het afgelopen jaar gevoerde beleid.

In artikel 11.6 en 17.6 van het huishoudelijk reglement is vastgelegd dat de besturen van respectievelijk een regio en lokaal netwerk het jaarverslag voorlegt.

## **Bijlagen**



**Staat van baten en lasten over 2022 van het Algemeen Secretariaat van de VVD**

	Toelichting paragraaf	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
(in euro's)				
<b>Baten</b>				
Contributies		1.485.000	1.441.829	1.452.555
Overige baten		548.000	521.303	2.109.523
Financiering Politieke Partijen		3.764.000	3.996.601	3.759.403
Door VVD berekende kosten aan:				
- VVD-Bestuurdersvereniging		149.000	167.139	149.000
- Stichting voor Politiek Wetenschappelijk Onderzoek		288.000	338.054	231.717
- Haya van Somerenstichting		170.000	165.983	100.875
Verkoop informatie- en promotiemateriaal		0	41.075	9.386
Deelnemersbijdragen - cursisten		0	55.440	19.100
<b>Totaal baten</b>		<b>6.404.000</b>	<b>6.727.424</b>	<b>7.831.558</b>
Verkiezingscampagne		448.000	180.590	2.030.341
<b>Totaal baten exclusief verkiezingscampagne</b>		<b>5.956.000</b>	<b>6.546.834</b>	<b>5.801.217</b>

**Staat van baten en lasten over 2022 van het Algemeen Secretariaat van de VVD**

	Toelichting paragraaf	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
(in euro's)				
<b>Lasten</b>				
Personeelslasten		2.836.000	2.713.239	2.229.606
Bureaunkosten		855.300	1.030.289	601.525
Huisvestingskosten		194.400	226.298	232.854
Ledenadministratie		0	12.483	11.303
Algemene ledenvergaderingen		480.000	513.433	338.382
Bestuurskosten		78.000	147.838	35.910
Diverse commissies		6.500	25.535	111
Netwerken		35.000	10.523	8.689
Ledenraadplegingen		8.000	17.032	0
Vernieuwingsagenda		100.000	515	95.212
Permanente Campagne		507.500	442.257	428.086
Verkiezingscampagne		948.000	773.881	2.888.732
Media		125.000	156.328	130.956
Verenigingsmagazine Liber / communicatiekosten		77.000	95.902	44.880
Kiezersbinding		40.000	7.665	288.756
Kostprijs informatie- en promotiemateriaal		0	28.210	23.442
Internationale samenwerking		34.500	42.796	34.579
Opleiding en Training		120.500	129.549	46.787
Talentscouting		105.000	20.489	15.796
Overige baten / lasten		0	0	-18.396
<b>Totaal lasten</b>		<b>6.550.700</b>	<b>6.394.264</b>	<b>7.437.211</b>
Verkiezingscampagne		948.000	773.881	2.888.732
<b>Totaal lasten exclusief verkiezingscampagne</b>		<b>5.602.700</b>	<b>5.620.383</b>	<b>4.548.479</b>
<b>Saldo baten en lasten inclusief verkiezingscampagne</b>		<b>-146.700</b>	<b>333.160</b>	<b>394.347</b>

Vereniging "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie", Den Haag

### **Gelieerde neveninstellingen**

In dit hoofdstuk worden een overzicht gegeven van de activiteiten van gelieerde neveninstellingen met eigen rechtspersoonlijkheid.

In willekeurige volgorde

#### *Haya van Somerenstichting*

De stichting heeft als doel het verrichten en doen verrichten, bevorderen en doen bevorderen van activiteiten gericht op ontplooiing en ondersteuning van initiatieven in het buitenland inzake het doen handhaven van de mensenrechten, het doen ontstaan van de parlementaire democratie, ter uitdraging van de liberale gedachte in het algemeen en ten bate van liberale groeperingen en instellingen in andere landen dan Nederland, in het bijzonder -zulks geheel in overeenstemming met de verklaring van de rechten van de mens van 10 december 1948 als vastgesteld door de algemene vergadering van de Verenigde Naties- in hun relatie tot en ten behoeve van de te Den Haag gevestigde vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD), alsmede al hetgeen met het bovenstaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De stichting heeft voorts als doel het verrichten en doen verrichten, bevorderen en doen bevorderen van politieke opleidings- en trainingsactiviteiten ten behoeve van de vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD), zomede al hetgeen met het bovenstaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De stichting is opgericht in 1975 en heeft haar zetel in Den Haag. De inkomsten van de Haya van Somerenstichting bestaan hoofdzakelijk uit subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het Programma Maatschappelijke Transformatie (Matra). Matra heeft als doel het transformatieproces te ondersteunen van landen in Eurazië naar een democratisch en marktgeoriënteerd bestel. Het hoofdbestuur van de VVD vormt ook het bestuur van de Haya van Somerenstichting.

#### *Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (JOVD)*

De JOVD is een onafhankelijke politieke organisatie van en voor jonge liberalen. De JOVD is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid en werd in 1949 opgericht. Sinds 2002 maakt de Vereniging VVD samen met de JOVD jaarlijks afspraken aan de hand waarvan het jongerenbeleid wordt geconcretiseerd. De activiteiten zijn opgesplitst in het kweken van politieke belangstelling bij jongeren en het verzorgen van opleiding en training van jongeren. De afspraken worden elk jaar geëvalueerd en besproken door het hoofdbestuur van de Vereniging VVD met het bestuur van de JOVD.

#### *Prof. Mr. B.M. Teldersstichting*

De Teldersstichting is de wetenschappelijke instelling ten behoeve van de Vereniging VVD en het liberalisme. De stichting werd opgericht in 1954. Het curatorium van de stichting houdt toezicht op de wetenschappelijke kwaliteit van de publicaties. Het curatorium bestaat uit vijftien personen, waaronder steeds twee hoofdbestuurleden van de vereniging VVD. Bij de stichting zijn zes personen werkzaamheden onder leiding van de directeur dr. P.G.C. van Schie. De inkomsten van de stichting bestaan hoofdzakelijk uit subsidie voortvloeiend uit de Wet subsidiëring politieke partijen.

#### *Stichting Ivo Opstelten Foundation*

De stichting is op 24 april 2009 opgericht en heeft haar zetel in Den Haag. Het doel van de stichting is het werven van fondsen ten behoeve van de vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. De voorzitter, secretaris en penningmeester van de VVD vormen het bestuur van de stichting Ivo Opstelten Foundation.

#### *Stichting Ondersteuning VVD Tweede Kamerverkiezingen*

De stichting is in mei 2007 opgericht en is gevestigd in Amsterdam. De stichting heeft als doel het verzamelen van gelden en organiseren van activiteiten ten behoeve van campagnes van de VVD verkiezingen.

#### *Stichting het Thorbeckefonds*

De Stichting het Thorbeckefonds is in 2020 ontstaan na een fusie tussen Stichting mr. H.C. Dresselhuysfonds en de Stichting voor Oeconomische Politiek. De stichting heeft ten doel het bevorderen van de liberale gedachte, door de behartiging van de belangen van de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, Volkspartij van de Vrijheid en Democratie (VVD) met name het financieel ondersteunen van de VVD.

Aan het bestuur van  
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie

Baker Tilly (Netherlands) N.V.  
Churchillplein 5D, 6e etage  
Postbus 85745  
2508 CK Den Haag

T: +31 (0)70 358 90 00  
F: +31 (0)70 350 20 20

den Haag@bakertilly.nl  
[www.bakertilly.nl](http://www.bakertilly.nl)

KvK: 24425560

## CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

### A. Verklaring over de jaarrekening 2022

#### Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie per 31 december 2022 en van het resultaat 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

#### De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Vereniging Volkspartij voor Vrijheid en Democratie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

## **B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie**

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

## **C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot jaarrekening**

### **Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

### **Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening**

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 1 juni 2023

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

M.J. de Graaf RA  
Partner Audit